

Dominical

El Correo Gallego • 10/12/89

MANUEL MARIA

ELEXIA POR DUAS TABERNAS MONFORTINAS

CANDO temos noticia de que se pecha unha taberna do noso país é como se a nos mesmas nos clausuraran unha parte do noso corazón. Cos desaparición dunha taberna perdese unha verdadeira universidade popular, un importante anaco da cultura do país — e non só do material — e morre un auténtico lugar de convivio. Nada máis suato e esalto pra expresar o que queremos dicir que a palabra convivio, que infinitos significa viver-con. Ou con-viver. Compartir a vida, na que ten de participación e de profundidade, cos demais. Cos outros que son ún mesmo ou que ún mesmo é — ou debe de ser — os outros, único xeito de ser humanidade, para verdadeiramente. Sen pover común ou comunal non entendemos a existencia humana.

Na Galiza era frecuente que os taberneiros fosen os cultores dos viños que vendían. Os taberneiros significaban o punto de unión entre a rus e a civitas. Tanto o aldeo como a vila non podían ter melhores embaixadores non darse simbioses máis perfectas. A comprensión facíase a tra-

verso do viño. ¡Qué máis se pode pedir! Así as ilustres tabernas compostelanas A Beadens ou Sixto, con viños cultivados directamente pola señora Marina e Sixto, nas últimas e senxonianas terras de Beade, corazón e flor recendente do Ribeiro de Avisa, o Palerno dos gallegos viños. Ou nesti Monforte de Lemos das novas peadós, con tar, competentes tabernas como as do Tomas, propietario e traballador de viñas en Vilachá do Salvador, o Tearaña ou a Carraxua, donos e cultivadores de por si de viñedos radicados nada menos que nosa fantasía que se chama Amandi. Mais preguntámonos, melancólicos e metafísicos, con Francois Villon, "¿onde están as neves de antano?". Menos mal que aínda nos queda a Mario resistindo heroicamente, cumplindo co seu deber como un titán, respondendo a chamada da terra e servindo unhas irreprochables viñas do Gundivos pese a que os máis xóvenes e tristes bebedores, tanto de vras como de inverno, consumen cervexa fría. A cervexa non se beber, consómese no peor sentido da palabra. Un consumidor de cervexa é metafísicamente imposible que poida ser alegre.

PODERIAMOS escribir de moitas e extraordinarias tabernas de toda Galiza, desde a Terra Chá ao Beixo Miño, desde Ribadesa a Tui e de Caurel a Fisterra. Tamén nos poderíamos ocupar das urbanas: un anaco de terra, unha lingua brisa campestre, vova e sorprendente que nos libertaba da colonización e domesticación das nosas cidades e vilas. Temos, ao longo de nosa vida, amizade con

moitos taberneiros, xente de unhas humanidade que é o non vai máis. Lembremos só a Salvador de Roibán do meu natal Oesteiro de Rei, ao fabuloso Papuxas de Almadavia ou a xente — pai e filla — da luguesa e desaparecida taberna do barrio de San Roque, coñecida en sorprendente nome de O allo do cú — os finos chamábanlle O allo simplemente — onde se bebían unhas competentes moitas. acompañados dunhas tapas mas de quixote fresco.

No ano en que andamos Monforte de Lemos perdeu dous grandes e insubstituíbles taberneiros: Pedro e Carraxua, con oficina, establecemento e despacho no Campo da Compañía, e Pío e Tearaña. Fóronse nase un detrás de outro. Seguro que estarán aprendendo viñas e despa-chando viño no paraíso. O Tearaña estaba establecido na estrada de Gullada,uxe rua escultor Francisco Moure. Nas dous tabernas se bebía viño de Amandi auténtico. Hai anos cando os entón novos poetas da Terra Chá exercían con nós a caridade de vir visitarnos a Monte de Lemos pra rachar a nosa illa de soledade, tivemos a honra e a responsabilidade de iniciais no transcendente rito da cata de viños do País de Lemos, mister moi propio de poetas. Comenstámonos cunhas tintos de Esperante na taberna do Blasas, establecemento que ten maravillado a algunhas nosas irmoas bretós, peregrinábamos ao Tearaña para familiarizarnos no Amandi e poñíamos broche de ouro no Carraxua. Tres tabernas como as vértices dun triángulo. Unha trindade perfecta de fondo sendo teolóxico. Nestas tres

tabernas eran onde recibíamos os nosos sacramentos de cada día. Algunhas veces scherabámonos ao Vilachá ou ao Tomas e, en honra de Lois Diéguez, personabámonos na Preciosa do Piñeiro, onde había unhas centas tabernas — Meneo, Contrameneo, Pardo e Pinciro — nas que se podían beber unhas viños do Va. de Lemos ben competentes por certo.

SEN a Pedro Carraxua e sen o Pío Tearaña, Monforte de Lemos queda muito máis pobre, orfo e acompañade. Os taberneiros de agora son as outras xente. Non traballan eles, cos suas propias mans e tamén, como non, cos suas propia fantasía, os viñedos que dan o viño pró gasto da sua taberna. Os taberneiros de antano dábanlos, ademais do noso viño de cada día, parte da sua propia vida. O viño tiña sabor a terra. Un sabor maternal e feminino. Préndese ao traxulz o grosoroso ou ollenzo asentamento no fondo da caneca, en tal reancia, nunha matriz da cor. O leco bebedor podía identificar a sordida do vitateiro — taberneiro pola satisfacción da colleita ben lograda e, en ta, piqua de amarger, podía atopar o resto dunha pinga do humano sudor que lle costou aprender a viña.

O viño, como a lingua propia, é un herdo que nos deixaron os romanos. Unha grande herencia da que somos responsables. Se renunciámos a ela — remátese o orde do mundo. Pola menos do noso mundo antigo, purificado, culto, que ven de cultivo. O que poida sustituido cenais seis a invasión dos bárbaros, é dicir: dos estranxeiros non cultivados.

